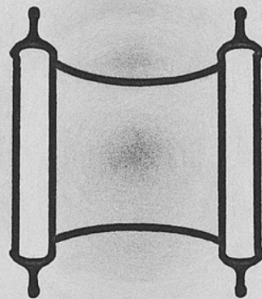

בס"ד

The Maharal Of Prauge

תפארת ישראל

Chapter 5

לע"נ

שְׁרָה מְרִים בֵּת אֲבָרָהָם

Dedicated By:

משפחת ליטשקאווסקי

To find more Maamarim and to dedicate one visit:

ChassidusNow.com

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 5

Introduction

This profound discourse by the Maharal of Prague explores the apparent contradiction in the statement of Rabbi Chanania ben Akashya: “Hashem desired to bring merit to Yisrael, therefore He increased for them Torah and mitzvos.” On the surface, giving so *many* commandments seems to burden rather than benefit—would not fewer obligations make merit more attainable? With striking clarity, the Maharal resolves this paradox by revealing the deeper nature of Yisrael's relationship to Torah and mitzvos: that the Jewish soul is intrinsically prepared for divine service. Through this lens, the abundance of mitzvos becomes not a difficulty but the ultimate expression of merit. The Maharal delves into the nature of preparation, the unique stature of Yisrael, and why mitzvos are the divine method of refining the material soul—until one becomes elevated beyond even the angels. This maamar is both a philosophical defense and a spiritual roadmap, affirming that the path of mitzvos is not only possible but the deepest kindness of Hashem.

ה' יתברך שמו, הרבה מצות כדי לזכות את ישראל

Hashem, blessed is His Name, increased mitzvos in order to bring merit to Yisrael.

Concerning the mitzvos that Hashem, may He be blessed, gave to Yisrael, one can ask:

המצוות שנתן השם יתברך לישראל, יש לשאל עליהם;

If the multitude of mitzvos is for their good, as the plain meaning of the verse suggests—

אם רבוי המצוות לטוב להם כמשמעות פשט הכתוב

As it is stated (Devarim 6:24–25): “And Hashem our G-d commanded us to do all these statutes for our good all the days... and it will be a merit...”

שנאמר (דברים ו, כ"ד–כ"ה): "ויצונו ה' אלהינו לעשות החקים האלה לטוב לנו כל הימים וצדקה יוגו"

And although one could say the verse does not speak of the multitude of mitzvos,

ועם פי יש לומר שאין הכתוב מדבר ברבוי המצוות

Only that the mitzvos are for the good of the person, that through fulfillment he merits eternal life—

רק שהמצוות הם לטוב אל האדם, שבקיום המצוה זוכה לחיים הנצחיים

Nevertheless, this is clearly implied by the plain meaning of the well-known saying (Makkos 23b):

מכל מקום כן מוכח פשט המאמר המפרסם (מכות (כג, ב

Rabbi Chanania ben Akashya said: “The Holy One, blessed be He, wished to bring merit to Yisrael—

אמר רבי חנניה בן עקשיא: רצה הקדוש-ברוך-הוא לזכות את ישראל—

Therefore He increased for them Torah and mitzvos,” as it is stated (Yeshayahu 42:21):

לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שנאמר (ישעיה (מב, כא

“Hashem desired, for the sake of His righteousness, to make the Torah great and glorious.”

"ה' חפץ למען צדקו וגדיל תורה ויאדיר"

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 5

But now one may ask: how can it be said that Hashem wished to bring merit to Yisrael by increasing the mitzvos?

ומעתה יש לשאל, כי איך יאמר ש' חפץ לזכות את ישראל לכה הרבה להם מצוות.

This appears contrary to reason: it would seem better to minimize the mitzvos,

ודבר זה נגד השכל, שהיה לו למעט במצוות,

So that a person would not be obligated to observe so many, and could merit the World to Come through fewer.

כדי שלא יהיה צריך לשמר הרבה מצוות, ואז היה זוכה לעולם הבא על-ידי מעוט מצוות,

More than by increasing mitzvos, through which it is harder to merit the World to Come.

ממה שהוא מוסיף להם מצוות, שאז אי אפשר לזכות כל-כך לעולם הבא

And the Rambam, of blessed memory, explains in his commentary to the Mishnayos there:

והרמב"ם זכרוננו לברכה פירש במסכת מכות (בפירוש המשניות שם), וזה לשונו:

It is a fundamental principle of faith in the Torah, that if a person fulfills one mitzvah from the 613 properly and correctly,

מעקרי האמונה בתורה: כי כשיקיים אדם מצוה מן התרי"ג מצוות כראוי וכהגון

And does not mix into it worldly intentions, but performs it out of love—as I have explained—

ולא שתף עם כוונתה מכונות העולם, אלא שיעשה אותה מאהבה, כמו שבארתי לך

Then he merits eternal life.

הנה זכה לחיי עולם.

And this is what Rabbi Chanania meant: since the mitzvos are so numerous, it is impossible that a person will not, in his life, perform at least one with complete intent and perfection.

ועל זה אמר רבי חנניה: כי המצוות בהיותן הרבה, אי אפשר שלא יעשה האדם בחייו אחת מהן על מתכנתה ועל שלמותה

And through performing that mitzvah, his soul will live through that one act.

ובעשית אותה המצוה תחיה נפשו באותו מעשה

And this principle is illustrated by what Rabbi Chanina ben Teradyon asked (Avodah Zarah 18a): “What is my portion in the World to Come?”

וממה שיוּרה על עקר זה, מה ששאל רבי חנינא בן תרדיון (עבודה זרה יח, א): מה אני לחיי עולם הבא?

And the answerer responded: “Did any mitzvah come into your hands?”—meaning, did you perform one properly?

והשיב המשיב: כלום מעשה בא לידיך? כלומר: עשית מצוה כהלכה?

And he replied that a mitzvah of tzedakah had come his way, which he fulfilled perfectly, and through that he merited the World to Come.

והשיבו: כי נודמנה לו מצוה צדקה על השלמות, וזכה בה לחיי עולם הבא

Until here are his words.

עד כאן דבריו

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 5

And there is a wonder on this: how can his words be reconciled with what is stated explicitly in the Gemara Rosh Hashanah (16b),

ותמה על זה, כי איך יסבילו דבריו הא דאמרין
בגמרא דראש השנה (טז, כ) בהדיא

That according to all opinions, one who has a majority of sins is judged to Gehinnom on the Day of Judgment.

דאליבא דכולי עלמא ברב עברות ליום הדין נדון
בגיהנם.

And there it is referring to the World to Come, for it says: "The completely righteous are written for life in the World to Come," etc.

והתם איירי לעולם הבא, דהא קאמר: צדיקים
'לגמורים נכתבים לחיי עולם הבא וכו'

So how can an established Gemara be contradicted?

ואיך יסתר גמרא ערוך

And if one says that what we said—that even with one mitzvah a person merits the World to Come—refers to someone who does one mitzvah and no sin,

ואם יאמר דהא דאמרין שאפלו במצוה אחת זוכה
לעולם הבא, הינו שעושה מצוה אחת, אבל לא עשה
שום עברה.

If so, then there is no increase in merit at all, for in the end, since one has many mitzvos, he may also do many sins, and the sins may outweigh.

אם-כן אין כאן להגדיל שכר כלל, דסוף סוף פאשר
יש להם הרבה מצות אפשר שיעשה הרבה חטאים,
ויהיו החטאים מכריעים.

And if the Rambam, of blessed memory, meant that when one does a mitzvah and has no sin against it, certainly it is as he said.

ואם רצה הרמב"ם זכרוננו לברכה [לומר] פאשר
עושה מצוה ולא עשה שום חטא כנגד זה, בודאי
כדבריו כן הוא.

And this matter is a straightforward Mishnah in the first chapter of Kiddushin (39b): "Whoever performs one mitzvah—it is good for him, they prolong his days, and he inherits the Land."

ודבר זה משנה פשוטה בפרק קמא דקדושין (לט,
ב): כל העושה מצוה אחת מטיבין לו, ומאריךין לו
'למיו, ונוחל הארץ

And even though there it is interpreted as when he has done one mitzvah more than half his sins, certainly we can learn from this that if he did one mitzvah and no sin, he will merit the World to Come.

ואף על גב דמוקי ליה שם כשעשה מצוה אחת ויתרה
על מחצה עונות, כל שכן שיש ללמד מזה שאם עשה
מצוה אחת ולא עשה שום חטא שיוכה לעולם הבא

But if so, we no longer need the condition that he performed the mitzvah without attaching to it any ulterior intention.

אד אם-כן אין צריך לדבר זה מה שכתב שעשה
מצוה אחת ולא שתף עמה כוונה אחרת

In the end, we have learned that the matter is not as the Rambam, of blessed memory, explained—that through one mitzvah one merits eternal life.

סוף סוף למדנו כי אין הדבר כמו שפרש הרמב"ם
זכרוננו לברכה דבמצוה אחת זוכה לחיי עולם הבא

And that which happened with Rabbi Chanina ben Teradyon, it says there (Avodah Zarah 18a): When Rabbi Yose ben Kisma fell ill, Rabbi Chanina ben Teradyon asked him: "What is my portion in the World to Come?"

והא דרבי חנינא בן תרדיון הכי איתא התם (עבודה
זרה יח, א): פשחלה רבי יוסי בן קסמא, אמר לו רבי
חנינא בן תרדיון: מה אני לעולם הבא

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 5

He said to him: "Did any mitzvah come to your hand?" He answered: "Money of Purim was mixed up with charity money, and I distributed it to the poor."

He said to him: "If so—may my portion be as yours, and may my lot be as your lot." Until here.

And it seems not that for this mitzvah alone he would merit the World to Come, but rather that he saw in the performance of one mitzvah according to its full measure—

Just as the Rambam, of blessed memory, himself wrote—that from this action it was apparent that he fulfilled one mitzvah properly, and from this he knew he was a completely righteous person in all mitzvos, and thus a person of the World to Come.

And furthermore I say, that what he said: "Did any action come to your hand?"—his intention was not to say that from one mitzvah one merits the World to Come, for that is not so.

Rather, he was asking him: "Did any action come to your hand?"—meaning, that from the action one may discern a sign of being a person of the World to Come.

And he said: "Purim money was mixed up with tzedakah money, and I distributed it to the poor."

And this matter alludes to something wondrous: for Purim money exists only for increasing revelry and drinking.

And if that day had been one of sanctity, the feast would not have been entirely a physical matter, but rather for the honor of the day and its holiness.

But on this day there is no sanctity at all, and the eating and drinking is purely a physical matter of this world, which is entirely material.

And this money was exchanged for money of the poor.

For money of the poor is the opposite of this, since the poor person is known to have no share in this world at all, and does not benefit from its goodness.

And Purim money—which is entirely of this world—was exchanged for poor man's money, who have no share in this world, and he gave it all to the poor.

אמר לו: כלום מעשה בא לידי. אמר לו: מעות של פורים נתחלפו לי במעות של צדקה, וחלקתיים לעניים.

אמר לו: אם-כן מחלקך יהא חלקי, ומגורלך יהא גורלי, עד כאן.

ונראה לא שבשביל מצוה זאת יזכה לעולם הבא, רק שראה בקיום מצוה אחת כתקנה מאד שהיה מחמיר בה,

וכמו שכתב הרמב"ם זכרוננו לברכה בעצמו, שמה המעשה ראה שקיים מצוה אחת כתקנה, ומזה היה יודע שהוא צדיק גמור בקיום כל המצוות, והוא בן עולם הבא.

ועוד אני אומר, כי מה שאמר: כלום מעשה בא לידי, לא שהיה רצונו לומר ממעשה מצוה אחת יזכה לעולם הבא, שאין הדבר כן.

רק היה שואלו: כלום מעשה בא לידי, שמן המעשה יש להבחין סימן בן עולם הבא.

ואמר: מעות פורים נתחלפו במעות צדקה, וחלקתי אותם לעניים.

והדבר רמז מכלל, כי מעות של פורים אינם עומדים רק לרבוי אכילה ושתייה.

ואלו היה יום הנה יום שיש בו קדשה, לא היה הסעודה ענין בשמי לגמרי, שהיה זה לכבוד היום ולמעלת קדשתו.

אבל אין ביום זה קדשה כלל, והאכילה והשתייה הוא דבר בשמי, מענין העולם הזה, שהוא כלו בשמי.

ונתחלף מעות אלו במעות עניים.

שמעות עניים הפך זה, כי העני ידוע שאין לו עולם הנה כלל, ואין נהנה משובת עולם הנה.

ונתחלפו לו מעות פורים – שהוא הכל עולם הנה – במעות עניים, שאין להם חלק בעולם הנה, וחלק הכל לעניים.

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 5

And this matter hints that he will exchange this world for the World to Come, and he will have no portion at all in this world, and all his portion that was fitting for him in this world is reserved for him in the World to Come.

And so it truly was with Rabbi Chanina ben Teradyon, the holy tzaddik, who was burned with a Torah scroll with him (Avodah Zarah 18a), and he had no share in this world; everything was reserved for him in the World to Come.

And about this he said: "If so, may my portion be as yours," for he saw a sign that the portion that was fitting for him in this world is reserved for him in the World to Come.

And now there is no proof at all. And the original question returns to its place regarding the well-known statement: "The Holy One, blessed be He, desired to bring merit to Yisrael, therefore He increased for them Torah and mitzvos."

And I say that there is no difficulty at all.

For the fact that Yisrael are prepared for the Torah is a distinct level in itself.

For since they are prepared for Torah, as explained above, and are not like the other nations of the world who are not prepared for Torah,

If He had given them only a few mitzvos, their merit would not be as great as it is now, when they have Torah which contains many mitzvos, and they are prepared for many mitzvos.

And if Yisrael did not have the advantage of being built for Torah, in what way could we say that those who died as minors—who could not fulfill the mitzvos of Torah—would still merit the World to Come (Menachos 110b)?

But the matter is that they are the nation who have Torah and are prepared for Torah and mitzvah, and because of their readiness for Torah they will merit life in the World to Come.

And so, G-d forbid to say that we, the children of exile, who cannot fulfill many mitzvos, have no share in those mitzvos that we cannot fulfill.

ודבר זה רמז שהוא יחליף העולם הזה בעולם הבא, ולא יהיה לו חלק כלל בעולם הזה, וכל חלקו שהיה ראוי לו בעולם הזה – שמור לו לעולם הבא

וכמו שהיה באמת לרבי חנינא בן תרדיון הצדיק הקדוש, שהיה נשרף וספר תורה עמו (עבודה זרה יח, א), ולא היה חלקו בעולם הזה, רק הכל שמור לו לעולם הבא

ועל זה אמר: אם-כן מחלקו יהא חלקי, כי סימן יש לו שחלקו שהיה ראוי לו בעולם הזה – הוא שמור לו לעולם הבא

ומעתה אין ראיה כלל. וחזרה קשין למקומה במאמר המפורסם: רצה הקדוש-ברוך-הוא לזכות את ישראל, לפיכך הרבה להם מצות

ואני אומר כי לא קשיא כלל

כי מה שיש לאל הם מוכנים אל התורה, היא מדרגה בפני עצמה

כי מפני שהם מוכנים אל תורה, כמו שהתבאר למעלה, ואינם כמו שאר אומות עכו"ם שאין מוכנים לתורה

ואם נתן להם מעט מצות, לא היה הזכות שלהם כל-כך כמו שיש להם זכות במה שיש להם תורה שיש בה מצות הרבה, ומוכנים אל הרבה מצות

ואם לא היה מעלת ישראל במה שהם מוכנים אל התורה, באיזה צד נוכל לומר שאותם שלא היו יכולים לקיים מצות התורה, שמתו כשהם קטנים, (שיהיו בני עולם הבא) (מנחות קי, ב

אבל הענין הוא במה שהם העם שיש להם תורה, ומוכנים לתורה ומצוה, בשביל הקנתם לתורה יזכו לחיי עולם הבא

וכן חס ושלום לומר שאנחנו בני גלות, ואין אנו יכולים לקיים הרבה מצות, שלא יהיה לנו חלק באותן מצות שלא נוכל לקיים

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 5

G-d forbid to say such a thing, which would diminish the wholeness of the generations that died.

חס ושלום לוֹמַר דְּבַר כָּזֶה, לְמַעַט מִשְׁלֹמֹת הַדּוֹרוֹת
אֲשֶׁמָתוּ.

But in that we are people of Torah, and we have readiness for Torah, we have reward in the entire Torah.

אֲכַל בְּמָה שָׁאֲנוּ בְּנֵי תוֹרָה, וַיֵּשׁ לָנוּ הַכֶּנֶּה אֶל הַתּוֹרָה,
יֵשׁ לָנוּ שְׂכָר בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה.

And this matter is clear, and it will be further clarified at length with G-d's help.

וְדָבָר זֶה בָּרוּר, וַיִּתְּבָאֵר דְּבַר זֶה בְּאֲרִיכוֹת בְּעֶזְרַת
הַשֵּׁם.

And on this Rabbi Chananya said his words: "The Holy One, blessed be He, wanted to bring merit to Yisrael, therefore He increased for them many mitzvos,"

וְעַל זֶה אָמַר רַבִּי חֲנַנְיָא דְּבָרָיו כִּי רָצָה
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ־הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל, וּלְפִיכָךְ הִרְבָּה
'לָהֶם מִצְוֹת הִרְבָּה

And they are prepared for very many mitzvos.

וְהֵם מוֹכְנִים אֶל מִצְוֹת הִרְבָּה מְאֹד

And this is the merit of Yisrael—that they have many mitzvos, and therefore their reward is greater.

וְזֶהוּ זְכוּת יִשְׂרָאֵל בְּאֲשֶׁר יֵשׁ לָהֶם מִצְוֹת הִרְבָּה
בְּיוֹתֵר, וּלְכָךְ שְׂכָרָם גָּדוֹל יוֹתֵר

And you might object: in the end, their reward could turn to their detriment, for if they do not fulfill most of the Torah, they will be deemed wicked.

וְאֵל יִקְשֶׁה לָּהּ, סוּף סוּף יִהְיֶה שְׂכָרָם יוֹצֵא בְּהֶפְסָדָם,
שֶׁאִם לֹא יִקְיִם רַב הַתּוֹרָה יִהְיֶה רָשָׁע

This is not so, for in the end he gains by being prepared for Torah that contains many mitzvos.

זֶה אֵינוֹ, דְּסוּף סוּף מְרוּיָח כָּזֶה עַל־יָדֵי שֵׁשׁ לוֹ הַכֶּנֶּה
אֶל הַתּוֹרָה שֵׁשׁ בָּהּ מִצְוֹת הִרְבָּה

For the matter of whether he will fulfill the mitzvos or not is balanced—it is possible that he will merit and fulfill them.

כִּי הַדְּבָר הַזֶּה שֶׁאֲפָשָׁר שִׁינִימִם הַמִּצְוֹת אוֹ לֹא יִקְיִם –
דְּבָר זֶה הוּא שְׂקוּל, כִּי אוֹלִי יִזְכֶּה וַיִּקְיִם הַמִּצְוֹת

And since the matter is balanced, this tips the scale—that he is prepared for Torah with many mitzvos, versus one with fewer.

וְכֵינּוּן שֶׁהַדְּבָר הוּא שְׂקוּל, דְּבָר זֶה מְכַרְעֵה מֶה שֶׁהוּא
מוֹכֵן אֶל תּוֹרָה שֶׁל רַבּוּי מִצְוֹת, וְדָבָר בְּמַעוֹט הַמִּצְוֹת

For this is the main reason the Torah and mitzvos were given: that a person have actions which refine his material soul and make it pure and separate.

כִּי זֶהוּ עֶקֶר מֶה שֶׁנִּתְּנָה תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שִׁיְהִי לְאָדָם
פְּעֻלוֹת וּמַעֲשִׂים אֲשֶׁר מְצַרְפִּים נַפְשׁוֹ הַחֲמֻרִית,
וּלְעִשׂוֹת הַנֶּקֶשׁ זֶה וְנִבְדֵּל

And if not for this, "Man has no advantage over the animal" (Koheles 3:19), for man would be material and natural like a beast.

וְאִם לֹא כֵן, "מוֹתֵר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אִין" (קֹהֵלֶת ג',
יט), כִּי הִנֵּה הָאָדָם חֲמֻרִי טְבָעִי כְּמוֹ הַבְּהֵמָה

And if so, how can this matter not be clear—that the abundance of mitzvos is a merit for a person, to the point that it is absolutely self-evident.

וְאִם־כֵּן אֵיךְ לֹא יִהְיֶה הַדְּבָר הַזֶּה בָּרוּר, כִּי רַבּוּי
הַמִּצְוֹת הֵם זְכוּת לְאָדָם, עַד שֶׁהוּא דְּבָר פְּשוּט
בְּתַכְלִית

And He, may He be blessed, wanted to bring them merit, like a father who chastises and reproves his son to bring him merit.

וְהוּא יִתְבָּרַךְ רָצָה לְזַכּוֹת אוֹתָם, כְּמוֹ הָאָב שֶׁהוּא
מְיַסֵּר וּמוֹכִיחַ אֶת בְּנוֹ לְזַכּוֹתוֹ

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 5

And even if the son says he does not want it, nevertheless the father brings him merit against his will.

ואם הבן אומר שאינו חפץ בזה, מכל מקום האב מניקה אותו בעל כרחו.

So too, Hashem wanted to bring merit to Yisrael; therefore, He gave them many mitzvos so they would merit more.

וכך ה' רצה לזכות את ישראל, לכן נתן לו על מצוות כדי לזכות ביותר.

And the question regarding the statement “Hashem desired to bring merit to Yisrael, therefore He increased for them Torah and mitzvos” has been resolved.

והוסרה השאלה במה שאמר: רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל ולפיכך הרבה להם תורה ומצוות.

[NOTE Summary

The Maharal begins by citing the statement, “Hashem increased mitzvos to bring merit to Yisrael.” This seems perplexing—shouldn't fewer obligations make it easier to merit reward? The Maharal answers that the Jewish soul is uniquely prepared for Torah and mitzvos, unlike the nations of the world. The very abundance of commandments reflects the soul's spiritual capacity. The more mitzvos one has the potential to fulfill, the more avenues one has for achieving eternal life—because even one mitzvah, if performed purely, can grant a person Olam Haba.

He explores the Talmudic account of Rabbi Chanina ben Teradyon and the question of whether a single mitzvah can secure the World to Come. Ultimately, the Maharal argues that this is not about technical fulfillment but spiritual readiness: a soul's essential alignment with Torah. That readiness alone grants merit, even to children or to those unable to fulfill many commandments due to exile.

Therefore, the multitude of mitzvos is not a burden, but a reflection of our elevated potential. The possibility that one *may* fulfill them tips the scales in our favor, even before actual fulfillment. Just as the Torah and mitzvos are meant to refine the physical soul and separate it from materiality, they transform a person into a vessel for holiness. Without them, man is no different than a beast.

Hashem, like a loving father, gives His child many opportunities to merit—even if the child doesn't understand or desire it. The abundance of mitzvos is thus the greatest gift and merit possible.

Practical Takeaway

Never feel overwhelmed by the volume of Torah and mitzvos. It is precisely because your soul is capable of greatness that Hashem entrusted you with so many pathways to connect. Even the smallest mitzvah—done with sincerity—can open the gates of eternity. Your *potential* itself is already part of the merit.

Chassidic Story

Reb Levi Yitzchak of Berditchev, known for finding merit in every Jew, once saw a wagon driver hurriedly praying while greasing his wagon wheels. A student scoffed, but the Berditchever Rebbe responded: “Do you

The Maharal of Prague

תפארת ישראל

The Splendor of Israel

Chapter 5

see? Even amidst his work, he grasps onto a mitzvah! That is the greatness of our people—their connection to Hashem is so deep that even one imperfect mitzvah has immense power.”

This aligns perfectly with the Maharal's teaching: the Jewish soul is so bound to Torah that even fleeting contact with a mitzvah shines with eternal merit.

Source: *Kedushas Levi, Berditchev, Parshas Tzav* **END NOTE]**